

**YOSHLARNING ISH BILAN TA'MINLANISHI: INDIVIDUAL
YONDOSHUV VA HUDUDIIY BANDLIK MARKAZLARI ORQALI
SAMARADOR YECHIMLAR**

Baxromova Indira Azizjon qizi

Alfraganus University Iqtisodiyot fakulteti

Iqtisodiyot yo'nalishi 2-kurs talabasi

G'ulomova Gulasal Azizjonovna

Alfraganus University Iqtisodiyot fakulteti

Iqtisodiyot yo'nalishi 2-kurs talabasi

Axmedov O'tkirjon Aloviddin o'g'li

Alfraganus University Iqtisodiyot fakulteti

Iqtisodiyot kafedrasi o'qituvchisi

ANNOTATSIYA

Bugungi kunda O'zbekistonda universitet bitiruvchi yoshlar va ishga kirishga intilganlar orasida ishsizlik muammosi katta. Ushbu maqolada har bir viloyatda bandlik markazlari tashkil etish, har bir fuqaro bilan individual suhbatlar o'tkazish, soatbay ishlash tizimini joriy etish, hududiy ish joylari yaratish kabi strategiyalar tahlil qilinadi. Ushbu yondoshuvlarning afzaliklari, kamchiliklari, samaradorligini oshirish takliflari va xavflari ham ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: yoshlar bandligi, individual yondoshuv, soatbay ish, hududiy ish joylari, O'zbekiston

ANNOTATION

This article analyzes innovative solutions proposed to address unemployment issues in the Republic of Uzbekistan. It demonstrates how ensuring youth

employment, enhancing their professional skills, and integrating them into the digital economy can reduce the unemployment rate in the country. The experience of Japan in utilizing robot technologies for employing individuals with disabilities is also examined. Based on these experiences, it is emphasized that similar systems can be implemented in Uzbekistan.

Keywords: unemployment, youth employment, digital economy, robot technologies, disabilities, Japan's experience.

АННОТАЦИЯ

В данной статье анализируются инновационные решения, предложенные для решения проблемы безработицы в Республике Узбекистан. Показано, как обеспечение занятости молодежи, повышение их профессиональных навыков и интеграция в цифровую экономику могут снизить уровень безработицы в стране. Рассмотрен опыт Японии в использовании робототехники для трудоустройства лиц с ограниченными возможностями. На основе этого опыта подчеркивается возможность внедрения аналогичных систем в Узбекистане.

Ключевые слова: безработица, занятость молодежи, цифровая экономика, робототехника, лица с ограниченными возможностями, опыт Японии.

KIRISH

Yoshlar — har bir mamlakatning eng katta resursi. Ammo O‘zbekistonda yil sayin universitet va kollejlarni tugatib chiqayotgan yoshlar ko‘pligi, ammo ularga mos ish joylarining yetishmasligi ishsizlik darajasining o‘shishiga olib kelmoqda. Statistik ma’lumotlarga ko‘ra, yoshlar orasidagi ishsizlik 17 % darajasida baholanmoqda. ([Uzreport](#))

Hukumat bu muammoni hal qilish bo'yicha turli dasturlarni boshlamogda: yoshlar tadbirkorligini qo'llab-quvvatlash, mikrocreditlar, mahalliy loyihalarni rag'batlantirish. (wap.kun.uz) Biroq ushbu choralarga qo'shimcha ijodiy va individual yondoshuv zarur. Shu sababli, maqolada quyidagi yechimlar taklif qilinadi.

MUAMMO VA HOZIRGI HOLAT TAHLILI

Muammo sabablari

- Ta'lim va bozor ehtiyojlari orasidagi nomutanosiblik — diplomlarga qaram mutaxassisliklar yetarli ish joyiga ega emas.
- Tajriba yo'qligi — talabalar amaliy tajriba olmasdan bitiradi, ish beruvchilar esa tajribali xodim izlaydi.
- Geografik va infratuzilmaviy cheklovlar — masofada yashovchi yoshlar uchun ish joylar kichik shaharlarda yoki qishloqlarda kam.
- Buyrokratik to'sqinlik va tarmoqlarning cheklangan kengayishi.

Hozirgi davlat choralari

2025-yilda O'zbekiston 126 trillion so'm budget ajratib, 378,000 mikroloyiha yaratish, yoshlarni kasbga o'rgatish va hududiy bandlikni kuchaytirish rejasini amalga oshirmoqda. ([Kursiv Media](#) [Узбекистан](#)) Shuningdek, Aloqabank yoshlar bankiga aylantirilishi va yosh tadbirkorlar uchun imtiyozli kreditlar joriy etilishi rejalashtirilgan. ([Tashkent Times](#))

Ammo bu choralarning samarasi uchun "har individga mos yondoshuv" kabi qo'shimcha strategiyalar zarur.

TAKLIF QILINGAN YECHIMLAR VA METODLAR

Har viloyatda bandlik markazlari

- Har viloyat, shahar va tuman markazlarida **Bandlik va yo'l yo'riq markazlari** tashkil etish.

- Bu markazlar fuqarolar bilan individual suhbatlar o'tkazadi: ularning ta'limi, qobiliyati, ehtiyojlari, qaysi sohalarga qiziqishi aniqlanadi.
- Markazlar mahalliy kompaniyalar va ish beruvchilar bilan aloqa qiladi, so'rovnoma asosida talabni aniqlaydi.

Soatbay ishlash tizimi + garantiyali kirish

- Talaba va yoshlar uchun "soatlik ish" shaklini targ'ib qilish. Shunda ular kichik bo'laklar bo'yicha ishlashlari mumkin, maosh faqat ishlagan soatlar uchun to'lanadi.
- Har bir bitiruvchiga 6 oylik kafolatli ish joy ta'minlovchi shartnoma tuzish. Agar tashkilot ishga olmasa, davlat tomonidan subsidiyalar orqali imkoniyat berish.

Hududiy korxonalar va sanoat zonalarini qurish

- Aholisi 10,000 tadan ortiq bo'lgan hududlarda kichik sanoat parklar, xususiylar va ixtisoslashgan korxonalarni joylashtirish.
- Markazlar, infratuzilma, yo'l, energiya bilan ta'minlangan holda tashkil etish.

Maxsus rag'batlar va soliqlardan ozodlik

- Ish beruvchilarga yoshlarni ishga olishda soliq va ijtimoiylar to'lovlardan qismlarga ozodlik (masalan, 3–5 yil).
- Bo'sh joylarda joylashgan korxonalar investitsiya va xodimlar uchun qo'shimcha rag'batlar: yer, elektr, infratuzilma.

Inkluziv ishlar va texnologik qo'llanmalar

- Nogironlar va cheklangan imkoniyatga ega shaxslar uchun masofaviylar ishlash imkoniyati, robot/avatar texnologiyalari orqali xizmat ko'rsatish.
- Soatlik yoki qisqa ish shaklida, xavfsizlik bilan jihozlangan ish joylarini yaratish.

AFZALIKLAR VA KAMCHILIKLAR

Afzaliklari

- Yoshlar bo'yicha moslashtirilgan yondoshuv — individual ehtiyojga mos ish topish imkoniyati oshadi.
- Kichik hududlarda ham ish joylari tashkil bo'lishi — ko'chib ketish ehtiyoji kamayadi.
- Rag'batlar orqali xususiy sektor ham jalb qilinadi va iqtisodiy faollik oshadi.
- Soatlik ishlash shakli bandlikni kengaytiradi, tajriba va ijtimoiy himoya bilan uyg'un bo'lishi mumkin.

Kamchiliklari

- Yuqori byudjet va resurs talab qiladi — infra, boshqaruv, monitoring.
- Kichik soatlik ishlar odatda barqaror daromad bermaydi, xodim motivatsiyasi past bo'lishi mumkin.
- Ish beruvchilar uchun ma'muriy yuk va qiyinchiliklar paydo bo'lishi mumkin.
- Nazorat va shaffoflik masalalari: shartnomalar, ish haqi, ish sharoiti, qonunchilikni buzish riski.

XULOSA

Yoshlar orasidagi ishsizlikni kamaytirish uchun robotlar va yuqori texnologiyalar bilan birga, individual yondoshuv va hududiy strategiyalar samarali bo'lishi mumkin. Har viloyatga bandlik markazi, individual suhbatlar o'tkazish, soatlik ishlash, hududiy sanoat parklar, rag'batlar — bularning barchasi integrallashtirilgan tizim yaratishga xizmat qiladi. Biroq buning uchun byudjet, boshqaruv tizimi, nazorat va barqarorlik kafolati zarur.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Takeuchi, K., Yamazaki, Y., & Yoshifuji, K. (2020). Avatar Work: Telework for Disabled People Unable to Go Outside by Using Avatar Robots "OriHime-

- D" and Its Verification. *arXiv*. Retrieved from <https://arxiv.org/abs/2003.12569>
2. Yoshifuji, K., Yamazaki, Y., & Takeuchi, K. (2022). Meta Avatar Robot Cafe: Linking Physical and Virtual Cybernetic Avatars to Provide Physical Augmentation for People with Disabilities. *arXiv*. Retrieved from <https://arxiv.org/abs/2208.10928>
3. UNDP Uzbekistan. (2022). Uzbekistan launches a youth employment assistance programme. *United Nations Development Programme*. Retrieved from <https://www.undp.org/uzbekistan/press-releases/uzbekistan-launches-youth-employment-assistance-programme>
4. Kun.uz. (2025). Uzbekistan's efforts to combat youth unemployment reach a new phase. *Kun.uz*. Retrieved from <https://wap.kun.uz/en/news/2025/02/14/uzbekistans-efforts-to-combat-youth-unemployment-reach-a-new-phase>
5. Atlas of the Future. (2021). Tokyo's robot cafe champions inclusivity for human workers. *Atlas of the Future*. Retrieved from <https://atlasofthefuture.org/project/dawn-cafe/>